

svědků zaslechnout syčení spreje. Dle názoru ministra spravedlnosti nelze s ohledem na tuto hladinu hluku nade vší rozumnou pochybnost tvrdit, že svědci zvuk stříknutí spreje skutečně mohli slyšet. Toto tvrzení tudíž ani nemůže být podkladem závěru, že ke stříknutí nemohlo dojít u dveří, jak uvedl svědek Vlastimil Koblížek, nýbrž na schodišti.

- 68 Stejně tak je namístě zmínit, že nikdo ze zúčastněných samotné stříknutí spreje neviděl.
- 69 Poškozený Lukáš Svoboda v této souvislosti uváděl, že když byli muži v půlce schodiště, uslyšeli zasyčení. Nato se rozeběhli po schodech, a když byli dole, nikoho už neviděli. Roman Svoboda ml. uvedl při výslechu v přípravném řízení dne 21. 12. 2014, že poté, co odešli, slyšel z prostoru pod podnikem u vchodových dveří zasyčení. Když pak scházeli ze schodů, dovíraly se dveře. Při výslechu v přípravném řízení dne 14. 1. 2015 jmenovaný poškozený uvedl, že „ten v červený bundě“ odešel jako první, za ním šel „ten v modrý bundě“ a jako poslední šel obviněný. Oproti původnímu výslechu zde ale poškozený uvedl, že obviněného dole viděl vycházet ze dveří, když v tu chvíli měl mít obviněný levou ruku nahoře, z čehož usoudil, že v ní něco držel. Obdobně pak poškozený vypovídal i při veřejném zasedání dne 22. 11. 2016, když tvrdil, že při scházení ze schodů viděli mezírkou odcházet tři osoby, poslední byl obviněný, který v levé ruce, kterou měl nataženou, něco držel. Svědkyně Pechancová uvedla, že obviněný začal scházet dolů, dva ostatní muži jej pak ale jakoby předběhli a odcházeli před ním. Když byl muž v zelené bundě (tedy obviněný) asi v polovině schodů, uslyšeli zasyčení. Roman a za ním Lukáš běželi dolů.
- 70 Svědci tak nevypovídali o místě, kde k stříknutí spreje došlo, shodně. Lukáš Svoboda a svědkyně Pechancová hovoří o polovině schodiště, zatímco Roman Svoboda zmiňuje prostor pod podnikem u dveří, přičemž svědkyně Pechancová jaksi pochopitelně dodává, že to tak „asi“ bylo, když samotné stříknutí nikdo z nich neviděl, a tak všichni pouze odhadují, kde přibližně k němu mohlo dojít.
- 71 Z výpovědi těchto svědků tedy rozhodně nelze postavit najisto, že by ke stříknutí spreje došlo ke konci schodiště, resp. že k němu nemohlo dojít až u vchodových dveří.
- 72 Zároveň je sice z popsaných výpovědí, které jsou v tomto ohledu ve shodě s výpověďmi obviněného a jeho bratra Vlastimila Koblížka, patrné, že obviněný odcházal dolů po schodech jako poslední, nelze však s dostatečnou jistotou učinit závěr, že obviněný jako poslední též opustil klub.
- 73 Jak totiž plyne ze shora uvedených svědeckých výpovědí, poškozený Lukáš Svoboda tvrdil, že poté, co sešli s bratrem dolů, byli již muži venku. Naproti tomu poškozený Roman Svoboda sice při své druhé výpovědi v přípravném řízení a při veřejném zasedání uváděl, že obviněného viděl ze dveří vycházet, nicméně při své první výpovědi, kterou je věrohodnější nejen pro kratší časový odstup od události, ale také pro její souladnost s výpovědí bratra Lukáše, tvrdil, že když přišli dolů, už se dovíraly dveře, a tedy zřejmě objektivně nebylo možné vidět, kdo v jakém pořadí odchází.
- 74 Nelze tak s jistotou dospět k závěru, že by byl obviněný poté, co došlo k stříknutí spreje, dole u dveří ještě vůbec viděn, a tím spíše tedy nelze dovodit, že by obviněný klub opouštěl jako poslední. Proto nelze vyloučit, že se děj odehrál tak, jak jej popsal svědek Vlastimil Koblížek, a že tedy obviněný o stříknutí spreje nevěděl.

- 75 Pokud jde konečně o úvahu vrchního soudu v tom směru, že o vědomosti obviněného ohledně stříknutí spreje svědčí i jakési následné rozptýlení všech tří osob, nelze než poukázat na skutečnost, že obviněný a jeho společníci vysvětlili, co vedlo k jejich rozchodu, a proto toto jejich jednání není možné hodnotit jako útěk. Obviněný, jeho bratr Vlastimil Koblížek a totiž shodně uvedli, že po odchodu z klubu se rozešli, neboť potřebovali močit. Svědkovi bylo navíc zle, takže se zkoušel i vyzvracet.
- 76 Ministr spravedlnosti s ohledem na výše uvedené uzavírá, že podle jeho názoru z relevantních důkazů nevyplývá závěr, že obviněný věděl o stříknutí spreje, s dostatečnou jistotou, a že tudíž hodnocení vrchního soudu není v souladu s § 2 odst. 6 tr. řádu.

D. K událostem mezi opuštěním klubu a vyvrcholením konfliktu

- 77 Pokud jde o časový úsek mezi opuštěním klubu a vyvrcholením konfliktu, vrchní soud dospěl ke dvěma podstatným závěrům, v nichž se odchýlil od hodnocení krajského soudu. Zaprvé, skutečnost, že poškozený Roman Svoboda ml. volal od klubu Stodola na linku městské policie, aby incident s obranným sprejem ohlásil, a v této souvislosti vy.ýval obviněného, aby zůstal na místě, podle vrchního soudu dokládá, že poškození hodlali věc řešit oficiální cestou, nechtěli na něj útočit a že si toho posledně uvedený byl vědom. Zadruhé s ohledem na čas telefonátu na městskou policii a následného telefonátu svědka Glencenera na linku 158 vrchní soud uzavřel, že se konflikt odehrál v časovém rozpětí 00,28 hod. až 00,32,54 hod., tedy za velmi krátkou dobu, a dovodil z toho, že v tomto období nemohlo dojít k devastaci automobilu svědka Peterky ani k delší vzájemné fyzické potyčce, jak ji líčil svědek Chalupník v hlavním líčení.
- 78 Pokud jde o otázku trvání konfliktu a události, které se v jeho rámci odehrály, je nejprve namístě zabývat se otázkou, kdo zdemoloval automobil Citroen C5 combi stříbrné barvy, RZ 9A63365.
- 79 V této souvislosti svědek Kryštof Peterka, řidič účinkujícího v klubu, vypověděl, jak mu ohledně poškozeného auta nějaký pan Svoboda řekl, že jeho syna před chvílí zastřelili a že vozidlo poškodil ve vzteku jako mstu jeho starší syn Roman, tedy bratr zastřeleného, když se domníval, že vozidlem přijel střelec. Dále k této věci vypovídal také svědek Bohumil Roub, který uvedl, že poškozené auto zaznamenal a že jej dle jeho názoru v naprosto pochopitelném rozrušení poničil majitel baru Roman Svoboda mladší, protože se domníval, že patří vrahovi, popř. jeho kumpánům. Svědek Roub si ale již nepamatoval, kdo přesně mu tuto informaci poskytl. K tomuto svědkovi je třeba uvést, že pracuje jako novinář, přičemž se jedná o kolegu Romana Svobody staršího, jenž jej právě k incidentu zavolaal, aby z místa činu načerpal informace pro reportáž TV Prima.
- 80 Sám Roman Svoboda ml. kategoricky popřel, že by měl s poničeným automobilem cokoliv společného. Jeho otec Roman Svoboda st. pak uvedl, že pokud majitel vozidla jeho slova pochopil jako omluvu za syna Romana Svobodu ml., který měl automobil poničit v amoku, tak toto pochopil špatně, když pouze zamýšlel vyjádřit pocit odpovědnosti za syna coby majitele klubu.
- 81 Z těchto důkazů podle ministra spravedlnosti jednoznačně vyplývá závěr, že automobil v rozporu se svým tvrzením poškodil Roman Svoboda ml. Jednak si lze těžko představit, že by z jakkoliv formulované omluvy Romana Svobody st. za syna jakožto provozovatele klubu mohl svědek Peterka špatně vyrozumět, že auto poničil syn ze vzteku jako mstu, když si jej mylně

spojil se střelcem, a jednak v zásadě v totožném smyslu, v jakém k věci hovořil svědek Peterka, se vyjádřil také blízký spolupracovník a přítel Romana Svobody st. Bohumil Roub.

- 82 Druhou důležitou otázkou je, zda k poškození došlo ještě před vyvrcholením konfliktu, anebo až po něm.
- 83 V této souvislosti je namístě poznamenat, že byl-li v době před vyvrcholením konfliktu časový prostor pro toto jednání poškozeného Romana Svobody ml. minimální, v době po vyvrcholení konfliktu nebyl časový prostor vůbec žádný.
- 84 Časové rozpětí, v němž mohlo k poškození vozu v době po incidentu dojít, totiž začíná střelbou a končí příjezdem otce Romana Svobody st., kdy již auto prokazatelně poničené bylo. Dění po střelbě pak popisuje sám Roman Svoboda ml. tak, že se vrhl na obviněného, načež mu vypadl telefon, v důsledku čehož se přerušil hovor s otcem. Posléze volal záchranku a následně bratra Radka oživovali až do doby, než přijela sanitka. Nakonec přijeli policisté, kteří jej z místa vykázali. Svědek Roman Svoboda st. vypověděl, že po telefonátu se synem Romanem, mohl být na místě činu tak do 15ti minut, přičemž dojel dříve než kriminálka. Automobil byl už tou dobou rozbitý. Z výpovědi zasahujícího lékaře MUDr. Michala Gregara a zdravotní sestry Karolíny Honlové vyplývá, že záchranná služba byla volána v 00,34 hod s tím, že doba dojezdu mohla být do 5ti minut. Z úředního záznamu Policie ČR ze dne 21. 12. 2014 vyplývá, že její příslušníci na místo činu dorazili spolu s hlídkou Městské policie Vysoké Mýto a že k zadržení Pavla Koblížka došlo v 00,40 hod.
- 85 Vzhledem k časovým údajům a s ohledem na výpovědi Romana Svobody st. a Romana Svobody ml. je vyloučeno, aby Roman Svoboda ml. poškodil automobil v době po incidentu, neboť oživoval bezprostředně po střelbě až do doby příjezdu záchranné služby bratra Radka. Místo činu pak Roman Svoboda ml. opustil teprve v okamžiku, kdy v řádu minut po příjezdu záchranné služby dorazila i státní a městská policie, která jej odtamtud vykázala, a tedy v okamžiku, kdy již byl vůz prokazatelně poničený. Roman Svoboda st. totiž uvedl, že v době, kdy dojel a kdy ještě nebyla na místě přítomna policie, byl již vůz zdemolovaný.
- 86 V této souvislosti není bez významu ani výpověď svědka Jiřího Chalupníka v přípravném řízení a pak v hlavním líčení, který incident od samého počátku, tedy od doby, kdy poškození běželi za obviněným, sledoval z okna, a který vypověděl, že jej vzbudil velký rachot, rány, které zněly jako mlácení do plechu.
- 87 S ohledem na právě popsané okolnosti má ministr spravedlnosti ve shodě se soudem prvního stupně za to, že Roman Svoboda ml., který zůstal z počátku konfliktu pozadu, zdemoloval předmětný automobil ještě předtím, než celý incident vyvrcholil. Skutečnost, že poškozený ventiloval svůj vztek na majetku, o němž se domníval, že patří obviněnému, svědčí o vysoké míře agrese poškozeného, a to i s ohledem na rozsah poškození vozu, jak o něm vypovídal svědek Peterka (vytlučená všechna okna a reflektory, prokopnuty všechny dveře a ukopnutá zrcátka).
- 88 Ve vztahu k celkovému časovému průběhu konfliktu je namístě poznamenat, že poškození automobilu poškozeným Romanem Svobodou ml., který zůstal z počátku konfliktu pozadu, pronásledování a nadávky Radka a Lukáše Svobodových a následná potyčka se mohly odehrát v časovém intervalu konstatovaném vrchním soudem, a to tím spíše, že obviněný i jeho bratr Vlastimil Koblížek celou událost popsali jako velmi rychlou.

- 89 Pokud v této souvislosti vrchní soud vyhodnotil jako nevěrohodné svědectví Chalupníka pouze z toho důvodu, že jmenovaný hovořil o bití obviněného více osobami současně, ačkoliv o takovém průběhu skutkového děje nemluvil ani samotný obviněný, konstatuje ministr spravedlnosti, že se jedná o nepřesnost, jejíž vznik v mysli svědka lze dost dobře odůvodnit výhledovými podmínkami, kdy ve tmě svědek sledoval děj z přízemního okna panelového bytu, a také povahou celé události jako dynamického děje, v jehož rámci se pohybovalo vícero osob, jejichž přesné pozice a konkrétní počínání mohly svědkovi částečně splývat.
- 90 K závěru, že poškození hodlali věc řešit oficiální cestou, že na něj neholdali útočit a že si toho obviněný byl vědom, ministr spravedlnosti konstatuje, že obviněný v předemné době od klubu odcházel, a není tudíž prokázáno, že obsahu výzvy Romana Svobody ml. a předemného telefonátu porozuměl a pochopil její; je tomu tak tím spíše, že (jak vyplývá z bodů 63 až 76 výše) závěr, podle něž obviněný věděl o střiknutí spreje, není dostatečně podložen. Konečně za podstatnou považuje ministr spravedlnosti skutečnost, že ještě před vyvrcholením konfliktu poškozený Roman Svoboda ml. zdemoloval automobil, o němž se domníval, že patří obviněnému. Tato okolnost vrhá zásadní pochybnost na závěr, podle něž se poškození snažili vyřešit celou záležitostí nenásilně oficiální cestou, a tím spíše pak musela mít vliv na vnímání celé události obviněným.
- 91 S ohledem na výše uvedené ministr spravedlnosti uzavírá, že hodnocení událostí mezi opuštěním klubu a vyvrcholením konfliktu vrchním soudem je v rozporu s § 2 odst. 6 tr. řádu.

E. K okolnostem konfliktu mezi obviněným a poškozenými

- 92 Ohledně okolností samotného konfliktu se vrchní soud věnoval zaprvé otázce, zda poškození obviněnému vedle nadávek též vyhrožovali, zadruhé otázce, zda obviněný před poškozenými ustupoval sám, anebo za blízké přítomnosti svého bratra, zatřetí okolnostem souvisejícím s vytažením revolveru obviněným a varovným výstřelem a začtvrté okolnostem samotné střelby.
- 93 Pokud jde zaprvé o to, zda mezi poškozenými a obviněným došlo k výhrůžkám, odkazuje ministr spravedlnosti na formulačně naprosto shodnou výpověď obviněného a jeho bratra Vlastimila Koblížka, kteří uvedli, že poškození křičeli „ty fízle my tě sejmem“. Taková formulace nepochybně představuje výhrůžku. Svědek Vlastimil Koblížek k tomu dodal, že jednání poškozených v něm vzbudilo strach, poškození byli „úplně šílení“.
- 94 K celkové atmosféře konfliktu se vyjádřili i další svědci. Svědek Chalupník tak popisoval, že poškození křičeli, slova na začátku zněla, jako když je někdo rozzuřený. Svědkyně Hlavatá vypověděla, že slyšela hrozný rámus, jako když ženou stádo chlapů, řev byl úplně šílený, řvalo víc osob.
- 95 Zadruhé, k otázce, zda obviněný před poškozenými ustupoval sám, anebo za blízké přítomnosti svého bratra Vlastimila Koblížka, vycházel vrchní soud z výpovědí svědků Chalupníka a Glencnera s tím, že upřednostnil jejich výpovědi z přípravného řízení, neboť právě tyto výpovědi spolu korespondují a svědci měli mít tou dobou událost ještě čerstvě v paměti. Zejména pozdější výpověď svědka Chalupníka již byla dle názoru vrchního soudu zmatečná.

- 96 Ministr spravedlnosti k tomu uvádí, že výpovědi uvedených svědků Chalupníka a Glenonera, poškozených a nakonec i samotného Vlastimila Koblížka k této skutečnosti nejsou v zásadním rozporu. Svědek Vlastimil Koblížek tak vypověděl, že když běželi na bráchu, tak zůstal na místě, protože měl strach. Pomoci se mu vydal až vzápětí. Když skupinu doběhl, byli už na hromadě. Pak začal stříkat sprejem. Poškozený Lukáš Svoboda vypověděl, že Vlastimila Koblížka zahlédl, jak přichází, když na něj střelec mířil. Blízkou přítomnost Vlastimila Koblížka pak připustil v době po střelbě; to už ležel na zemi a jmenovaný na něj stříkal sprej. V zásadě obdobně vypovídá i svědek Roman Svoboda, který registroval přítomnost Vlastimila Koblížka za křížovatkou u prvního domu. Obviněný pak vypověděl, že tušil, že je bratr poblíž, nicméně jej neregistroval, vnímal jen útočníky.
- 97 Z uvedených důkazů je zřejmé, že se Vlastimil Koblížek v blízkém okolí skupiny skutečně vyskytoval, avšak až v pozdější fázi konfliktu. Současně je ale zjevné, že Vlastimil Koblížek prokazatelně nebyl přítomen okamžiku, kdy poškození bezprostředně poté, co vyšli před budovu, začali pronásledovat obviněného.
- 98 Vlastimil Koblížek se tedy v závěrečné fázi konfliktu vyskytl natolik blízko jeho ohniska, že již mohl být svědky z oken přilehlých domů vnímán jako součást skupiny, avšak teprve ve chvíli, kdy už situace byla natolik vyhrocená, že nelze vyloučit, že jej obviněný v důsledku stresu způsobeného strachem z poškozených nezaznamenal. Do konfliktu se pak Vlastimil Koblížek prokazatelně aktivně zapojil stříkáním spreje, až když došlo k přímému střetu zúčastněných a kdy již jeho přítomnost nemohla mít na pocit osobního bezpečí obviněného žádný vliv.
- 99 Zatřetí, pokud jde o varovný výstřel, vrchní soud s ohledem na výpovědi poškozeného Lukáše Svobody a svědka Kučery dospěl k závěru, že obviněný vyáhl revolver „zcela, ale zcela nepřípadně a hrubě nevhodně“, neboť mu nikdo nevyhrožoval a nebyl „prakticky ničím ohrožen tak, aby reagoval v podstatě tak brutálním gestem, jako je vytažení revolveru, ale i následný varovný výstřel“. Dodal, že obviněný svým jednáním porušil zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních.
- 100 Toto hodnocení je nicméně založeno na premisách, podle nichž nebylo obviněnému vyhrožováno a nebyl ohrožen, ke kterým vrchní soud dospěl v rozporu s § 2 odst. 6 tr. řádu (viz body 77 až 94 výše).
- 101 Zároveň vrchní soud nepřiléhavě hodnotí varovný výstřel, který je svou povahou jednoznačně jednáním směřujícím k odvrácení útoku a po němž obviněný pokračoval v ústupu, jako „brutální gesto“. Vrchní soud se přitom nijak nezabýval otázkou, jaké závěry lze dovodit z využití varovného výstřelu a na něj navazujícího pokračování v ústupu ve vztahu k subjektivní stránce jednání obviněného. Skutečnost, že obviněný při prvním použití zbraně zvolil varovný výstřel a pokračoval v ústupu, přitom jednoznačně svědčí o jeho snaze odradit poškozené od pokračování v pronásledování bez toho, že by jim byla způsobena újma.
- 102 Začtvrté, vrchní soud se pouze velmi povrchně věnoval vyvrcholení celé události, když konstatoval, že k fyzickému konfliktu poškozených Radka a Lukáše s obviněným nemohlo v žádném případě dojít tak, jak popisuje obviněný. Vrchní soud poukázal na to, že nebyl časový prostor pro žádný významný fyzický konflikt, když ke střelbě došlo za 5 až 10 sekund poté, co se skupiny dostaly k sobě. Jelikož se věc dle názoru vrchního soudu nemohla odehrát tak, jak ji popisuje sám obviněný, nemohl tento v důsledku jím popisovaného brutálního fyzického napadení a rdoušení dostat strach a bránit na poslední chvíli svůj život.

- 103 V této souvislosti poukazuje ministr spravedlnosti na to, že časové rozpětí 5 až 10 sekund, udávané svědkem, je spíše orientačním časovým rámcem, než přísným časovým limitem, zejména popisuje-li svědek rychlý a dynamický konflikt.
- 104 Za mnohem podstatnější považuje ministr spravedlnosti závěry znaleckého posudku z odvětví soudního lékařství vypracovaného MUDr. Radovanem Havlem a MUDr. Pavlem Toupalíkem, Ph.D., podle nichž událost demonstrováná bratry Svobodovými při rekonstrukci, tedy střelba ze vzdálenosti několika metrů, naprosto neodpovídá zjištěným soudně lékařským závěrům, a to ani ohledně vzdálenosti střelby, ani ohledně směru střelných kanálů.
- 105 Popis vzniku zranění obviněným, tedy střelba z bezprostřední blízkosti, naopak dle znalců daleko lépe vyhovuje znaleckým zjištěním; dvě odchylky od těchto zjištění, tedy otázka levého či pravého boku Radka Svobody a odchylka v řádu centimetrů ve vzdálenosti při střelbě do třísla Lukáše Svobody, jsou podstatně méně výrazné, přičemž první je možné dobře vysvětlit rotací těla poškozeného nad obviněným a druhá představuje v kontextu celkového děje pouze malou nepřesnost.
- 106 Závěry znalců MUDr. Radovana Havla a MUDr. Pavla Toupalíka byly přítom v souladu nejen se závěry obsaženými v balistické expertize zpracované Ing. Rudolfem Vávrou a Ing. Petrem Týmou, ale také se závěry znalce z odvětví soudního lékařství prof. MUDr. Ivana Boušky, CSc., příbraného poškozenými, jakož i se závěry odborného vyjádření z odvětví genetiky, dle kterých byly na bundě a brýlích obviněného nalezeny biologické stopy, jejichž DNA profil odpovídal DNA profilu Radka Svobody.
- 107 Kromě vzdálenosti při střelbě se potom znalci z odvětví soudního lékařství vyjadřovali také k obviněným tvrzené okolnosti, že byl po několik vteřin rdoušen. Jak znalec MUDr. Havel, tak i prof. MUDr. Ivan Bouška, CSc., konstatovali, že krátké násilí proti krku nemusí vždy zanechat viditelné stopy, kdy toto sice není typické, avšak ani vyloučené, obzvlášť nachází-li se mezi krkem a rukou překážka, jak tomu bylo v případě obviněného, který měl ten večer na sobě rolák. Zároveň uvedení znalci připustili možnost výskytu výrazně negativního pocitu na hranici ztráty vědomí, který se může dostavit už při krátkém stisku na bočních stranách krku, kde jsou umístěna nervově cévní zakončení bloudivého nervu. Takový stisk může v konečném důsledku vést k šokovému stresovému stavu.
- 108 Z uvedeného je tedy zřejmé, že popis okolností střelby ze strany poškozených hrubě neodpovídal výsledkům znaleckých zkoumání a tuto odchylku nebylo možno jakkoliv rozumně vysvětlit, zatímco popis okolností střelby učiněný obviněným neodpovídal závěrům znaleckých posudků pouze ve dvou dílčích momentech.
- 109 Za těchto okolností je namístě konstatovat, že vrchní soud označil verzi obviněného za nepravdivou nepodloženě, když tak učinil v rozporu se závěry znaleckých posudků, toliko s poukazem na nedostatek času stanoveného na 5 až 10 sekund na základě výpovědi svědka Glencnera a s poukazem na nesrovnalosti, jež znalci dokázali vysvětlit, nebo které nepovažovali za významné. Ministr spravedlnosti má proto za to, že vrchní soud i v tomto ohledu porušil § 2 odst. 6 tr. řádu.

F. K osobnostem poškozených a obviněného a věrohodnosti jejich výpovědí

- 110 Ministr spravedlnosti považuje konečně za nezbytné poukázat na některé skutečnosti vážící se k osobnostem obviněného a poškozených a k jejich vlivu na důvěryhodnost jejich výpovědí, které vrchní soud v napadeném rozhodnutí v rozporu s § 2 odst. 6 tr. řádu řádně nezohlednil.
- 111 Pokud tak jde o obviněného, podle znaleckého posudku vypracovaného doc. PhDr. Janem Laškem, Csc., znalcem z odvětví psychologie, jde o psychicky stabilního extroverta, který není primárně konfliktním typem, spíše se snaží střetům vyhýbat. Podle znaleckého posudku obviněný netrpí lhavostí a nebyly u něho zjištěny sklony k záměrnému účelovému zkruslování nebo blokování informací.
- 112 Přímý nadřízený obviněného Jaromír Antl jej charakterizoval jako klidného člověka, který jednal vždycky asertivně a který se ale nenechal vyprovokovat k nepředloženému jednání, přičemž též poukázal na to, že se obviněný při zásahu u autohavárie podílel na záchraně řidičova života.
- 113 Naproti tomu podle znaleckého posudku vypracovaného PhDr. Jiřím Klabanem, znalcem z odvětví psychologie, je poškozený Lukáš Svoboda osobnostně nevyvážený, postrádá odolnost vůči psychické zátěži. V konfliktní zátěžové situaci při své převaze jmenovaný reaguje zvýšeným emocionálním napětím a nezvládnutím emočního stavu, přechází do sociálně agresivního chování verbálního charakteru (zesílený hlas, křik, nadávky). Dle názoru znalce je u něho předpoklad, že v konfliktní situaci dojde k agresivnímu chování fyzického charakteru, situačně se může snažit z konfliktu uniknout a doprovodnými jevy konfliktní situace je hněv a zlost. Zároveň znalec k poškozenému Lukáši Svobodovi konstatoval, že u jmenovaného je pravděpodobná snaha blokovat informace, kdy z rozhovoru a testovaných nálezů jsou u něho patrné tendence zabránit objasnění některých skutečností, tendence ke skrývání, zakrývání a zamlčování.
- 114 Tyto skutečnosti vrchní soud ve svém rozhodnutí řádně nezohlednil. Na straně druhé ze znaleckých posudků z odvětví psychiatrie a psychologie, vypracovaných k osobě obviněného si „vybral“ skutečnosti, které dokreslovaly jeho verzi skutkového děje, když z těchto posudků citoval toliko závěry o tom, že obviněný je osobností dosti výrazně dominantní, trvajících na svých názorech, přičemž nic nedává tušit, že by měl sklony k panickým reakcím či se bál.
- 115 Tento přístup vrchního soudu je podle ministra spravedlnosti c to závažnější, že v napadeném rozsudku krajskému soudu vytknul, že posledně uvedený shledal výpovědi poškozených Lukáše a Romana Svobodových nevěrohodnými bez vysvětlení důvodů, z nichž tak tak učinil; vrchní soud k tomu dodal, že nevěrohodnost je zřejmá pouze u svědeckých výpovědí ohledně samotné střelby, respektive její vzdálenosti. Vrchní soud dále uvedl, že výpovědi bratrů Svobodových o tom, co samotné střelbě předcházelo, jsou více méně konstantní po celou dobu trestního řízení, navíc je v určitých směrech potvrzují nejen svědecké výpovědi dalších ve věci slyšených svědků, ale i nepochybná zjištění o telefonátech na policii.
- 116 K tomu je třeba uvést, že právě okamžik střelby samotné je pro posouzení celé události klíčový a že tedy uvedení nepravdy ohledně této skutečnosti pochopitelně rozhodujícím způsobem dopadá na věrohodnost vypovídajících svědků jako takových. Nesrovnalosti ve výpovědích poškozených ohledně okolností střelby jsou přitom zásadní, neboť poškození ve výpovědích v přípravném řízení a v hlavním líčení udávali pokaždé jinou vzdálenost, ze které měl obviněný

do bratrů Svobodových střilet; Roman Svoboda ml. při své první výpovědi v přípravném řízení připustil fyzický kontakt obviněného a bratrů při konfliktu, zatímco v dalších svých výpovědích již možnost jakéhokoliv fyzického kontaktu zúčastněných stran konfliktu vyloučil.

- 117 Stejně tak nelze při hodnocení věrohodnosti konkrétně poškozeného Romana Svobody ml. přehlížet ani fakt, že zjevně lhal o poškození automobilu, ohledně kterého se domníval, že patří obviněnému (viz body 78 až 81 výše).
- 118 Tyto skutečnosti dostatečně odůvodňují závěr ohledně nevěrohodnosti výpovědí poškozených. Vrchní soud tak podle názoru ministra spravedlnosti porušil § 2 odst. 6 tr. řádu i v tomto ohledu.

G. Závěry ke skutkovému stavu

- 119 Z výše uvedeného vyplývá, že ministr spravedlnosti spatřuje pochybení vrchního soudu v tom, že přihlížel zejména k těm důkazům, které svědčily v neprospěch obviněného, a tento typ důkazů zcela vytrhl z kontextu celé řady ostatních důkazů, které obviněnému prospívaly a které pak nehodnotil vůbec. Vrchní soud tedy v rámci odvolacího řízení rozhodně neprovedl hodnocení důkazů podle pravidel uvedených v ustanovení § 2 odst. 6 tr. řádu, když nevážil všechny okolnosti případu, a to jak jednotlivě, tak ve vzájemných souvislostech, a při hodnocení důkazů navíc postupoval selektivně, ne-li přímo zaujatě.
- 120 Vrchní soud se podle názoru ministra spravedlnosti dopustil vadného hodnocení ve vztahu k následujícím skutečnostem:

- poškození nebyli oprávněni k zadržení obviněného podle § 76 odst. 2 tr. řádu;
- není prokázáno, že obviněný měl povědomí o incidentu s obranným sprejem;
- poškození byli oproti obviněnému ve výrazné převaze a počínali si značně agresivně, o čemž svědčí zejména fakt, že Roman Svoboda ml. ještě před konfliktem zdemoloval osobní automobil (viz body 78 až 81 výše);
- poškození začali obviněného pronásledovat, přičemž jejich počínání bylo doprovázeno hlasitými nadávkami a výhrůžkami;
- obviněný začal ustupovat, přičemž nedbal jejich pokynů k tomu, aby se zastavil, a naopak je vyzýval, aby ho nechali být; k zastavení pronásledování se rozhodl použít svou zbraň k varovnému výstřelu do vzduchu a pokračoval v ústupu;
- poškozené varovný výstřel nezastavil, naopak se proti ustupujícímu obviněnému rozeběhli, načež Radek Svoboda obviněného nakonec fyzicky napadl a srazil k zemi; v tu chvíli se obviněný rozhodl zamezit stupňujícímu se útoku použitím zbraně proti tělu útočníka Radka Svobody; jelikož ale útok poškozených pokračoval, když obviněného vzápětí napadl i Lukáš Svoboda, použil obviněný zbraň také proti tomuto poškozenému.

IV. Dopad pochybení vrchního soudu při hodnocení důkazů na právní kvalifikaci jednání obviněného

- 121 S ohledem na pochybení v hodnocení důkazů popsané v části III. výše skutkový stav zjištěný vrchním soudem nemůže sloužit jako relevantní východisko odpovídajícího právního hodnocení jednání obviněného. Za těchto okolností nelze bez dalšího přijmout ani vrchním soudem zvolenou právní kvalifikaci jednání obviněného jako pokusu zvláště závažného zločinu vraždy dle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a § 140 odst. 1, 3 písm. a) tr. zákoníku.
- 122 Ministr spravedlnosti v této souvislosti považuje za klíčovou především otázku, zda obviněný jednal v nutné obraně, a pokud ano, zda byla tato obrana přiměřená.
- 123 Dle § 29 odst. 1 tr. zákoníku čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem. Dle odst. 2 cit. ustanovení nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.
- 124 Má-li přitom být obrana účinná, musí dosáhnout takové intenzity, aby byla způsobila útok odvrátit, a musí tedy být vždy intenzivnější než útok. Přiměřenost obrany je třeba posoudit se zřetelem na všechny okolnosti případu; na vybočení z mezí nutné obrany nelze usoudit jen z toho, že napadený se bránil zbraní proti neozbrojenému útočníku, věkově podstatně mladšímu, fyzicky silnějšímu a známému svou agresivitou (srov. R 12/1983). Na vybočení z mezí nutné obrany rovněž nelze usuzovat jen z toho, že napadený zranil útočníka a popř. jej i usmrtil, přičemž sám žádné zranění neutrpěl, jestliže tím odvracel útok přímo hrozící nebo trvající a taková obrana nebyla zcela zjevně nepřiměřená povaze a nebezpečnosti útoku (srov. R 25/1976).
- 125 Na způsob útoku, který zahrnuje nejen samotné provedení útoku, ale i obránci známé charakteristiky útočníka, je přitom nutno nahlížet především z pohledu bránící se osoby.
- 126 V daném případě se ministr spravedlnosti domnívá, že řádné hodnocení relevantních důkazů vede k závěru, že počínání urostlých bratrů Svobodových (Lukáš Svoboda 115 kg, 192 cm, Roman Svoboda 132 kg, 194 cm, Radek Svoboda 89 kg, 186 cm) se zkušenostmi z bojových sportů, kteří obviněného pronásledovali, nadávali mu a vyhrožovali, bylo způsobilé v obviněném vzbudit obavu, že na něj poškození chtějí fyzicky zaútočit, a to tím spíše, že jeden z nich zdemoloval automobil, o němž se domníval, že patří obviněnému. Zároveň z důkazů nevyplývá s dostatečnou jistotou, že obviněný věděl, že v klubu došlo k incidentu s obranným sprejem, a tím spíše, že si jednání poškozených spojil s touto okolností a věděl, že mají v úmyslu řešit incident přivoláním městské policie.
- 127 V okamžiku, kdy jej bratři Svobodové začali pronásledovat, tudíž podle názoru ministra spravedlnosti nelze vyloučit, že se obviněný domníval, že jsou dány podmínky nutné obrany.
- 128 V první fázi přitom k odvrácení útoku zvolil hrozbu namířenou střelnou zbraní a varovný výstřel z ní. Takovou obranu nelze hodnotit jako nepřiměřenou, neboť jednoznačně směřuje k odvrácení útoku bez způsobení újmy útočníkům.
- 129 V daném případě nicméně ani hrozba namířenou střelnou zbraní, ani varovný výstřel k odvrácení útoku nevedly. Poškození naopak zvýšeným tempem pokračovali ve zkracování

vzdálenosti od obviněného, až se dostali jeho bezprostřední blízkosti a Radek Svoboda obviněného fyzicky napadl a srazil k zemi.

- 130 V tu chvíli se obviněný rozhodl zamezit stupňujícímu se útoku použitím zbraně proti tělu útočníka Radka Svobody. Jelikož ale útok poškozených pokračoval, když obviněného vzápětí napadl i Lukáš Svoboda, použil obviněný zbraň také proti tomuto poškozenému.
- 131 Podle názoru ministra spravedlnosti je pravděpodobné, že obviněný jednal pod vlivem akutního stresu vyplývajícího z toho, že útok poškozených, který se stupňoval se i přes hrozbu namířenou střelnou zbraní a varovný výstřel, vnímal tak, že může přerůst v násilí ohrožující jej na životě. Pro závěr, že obviněný jednal v obavě o svůj život a že toto své jednání v danou chvíli hodnotil jako oprávněné, svědčí okolnost, že se po činu nepokusil o útěk, nýbrž vyčkal příjezdu policejních orgánů, stejně jako jeho osobnostní profil jakožto psychicky stabilní osobnosti primárně neinklinující ke konfliktnímu jednání. Zároveň obviněný zasáhl každého z poškozených pouze jednou střelou vypálenou z těsné blízkosti, přičemž s ohledem na skutečnost, že mezi zúčastněnými probíhala fyzická potyčka, pravděpodobně neměl plně pod kontrolou, do jakých míst přesně zbraní míří, a střely tudíž vypálil v zásadě náhodným směrem. Nelze tudíž jednoznačně uzavřít, že obviněný zamýšlel zasáhnout životně důležité orgány poškozených.
- 132 S ohledem na výše uvedené okolnosti má ministr spravedlnosti za to, že obranu obviněného proti útoku tak, jak jej v danou chvíli vnímal, použitím střelné zbraně proti poškozeným Radku Svobodovi a Lukáši Svobodovi, nelze bez dalšího kvalifikovat jako zcela zjevně nepřiměřenou.
- 133 Ministr spravedlnosti dodává, že s ohledem na relevantní důkazy nelze vyloučit, že přesvědčení obviněného o tom, že jeho pronásledování poškozenými je motivováno jejich snahou zaútočit na něj, bylo založeno na skutkovém omylu. Zejména telefonát Romana Svobody ml. na linku městské policie totiž nasvědčuje tomu, že hodlal spolu s bratry obviněného pouze zadržet do doby, než na místo dorazí její hlídka.
- 134 Ministr spravedlnosti není schopen tuto druhou klíčovou otázku jednoznačně posoudit, a to zejména s ohledem na jistou rozporuplnost jednání poškozených, kteří na jednu stranu kontaktovali městskou policii, na stranu druhou však vůči obviněnému vystupovali agresivně, přičemž Roman Svoboda ml. dokonce zdemoloval automobil, který považoval za majetek obviněného.
- 135 Pokud by se nicméně hypotéza skutkového omylu obviněného ohledně okolností vylučující protiprávnost potvrdila, jednalo by se o putativní nutnou obranu, která v každém případě vylučuje závěr o úmyslném jednání pachatele i o jeho vědomé nedbalosti.
- 136 V předmetné věci by tak připadala v úvahu odpovědnost obviněného nanejvýš za nevědomou nedbalost, pokud by soud dospěl k závěru, že obviněný o skutečném záměru bratrů Svobodových nevěděl, ale s přihlédnutím ke svým osobním poměrům a okolnostem o něm vědět měl a mohl.
- 137 Závěrem ministr spravedlnosti uvádí, že vrchní soud zrušil rozsudek krajského soudu zcela nesprávně také s odkazem na § 258 odst. 1 písm. c) tr. řádu, ačkoliv toto ustanovení dopadá na případy zrušení napadeného rozhodnutí ze skutkových důvodů pouze za situace, kdy se věc s ohledem na předpokládaný rozsah dalšího důkazního řízení vrací k novému projednání a rozhodnutí soudu prvního stupně.

Vzhledem ke všemu výše uvedenému ministr spravedlnosti navrhuje, aby Nejvyšší soud České republiky:

- 1) Podle § 275 odst. 4 tr. řádu před rozhodnutím o stížnosti pro porušení zákona odložil výkon rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 22.11.2016 sp. zn. 7 To 97/2016 v trestní věci vedené proti obviněnému Pavlu Koblížkovi u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp.zn. 7 T 8/2015, kterým mu byl uložen mimo jiné souhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 15 let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou;
- 2) podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 11. 2016, č. j. 7 To 97/2016-1999, byl porušen zákon v neprospěch obviněného Pavla Koblížka, a to v ustanoveních § 2 odst. 6 tr. řádu, § 125 odst. 1 tr. řádu, § 258 odst. 1 písm. b), c), d), f) tr. řádu, § 259 odst. 3 písm. a) tr. řádu a § 263 odst. 7 tr. řádu ve vztahu k § 140 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku;
- 3) podle § 269 odst. 2 tr. řádu napadený rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 11. 2016, č. j. 7 To 97/2016-1999, zrušil a aby zrušil také všechna další rozhodnutí na toto zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud s ohledem na důvod zrušení pozbyla podkladu,
- 4) a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. řádu a přikázal Vrchnímu soudu v Praze, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

JUDr. Robert Pelikán, Ph.D.
ministr spravedlnosti